

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.6.3.2016.MK

**Pani
Renata Klucznik
Kierownik
Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Sejnach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.) w zw. z art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 oraz art. 46 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1518, z późn. zm.) w dniu 18.11.2016 r. zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w składzie:

1. Marek Kiryluk – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu kontrolnego,
2. Elżbieta Perkowska- Popko – starszy inspektor wojewódzki,

na podstawie upoważnienia nr 1/2016 znak: PS-I.431.6.3.2016.MK z dnia 09.11.2016 r., wydanego z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej, przeprowadził kontrolę, w trybie zwykłym, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Sejnach, ul. 22 Lipca 10, 16-500 Sejny, zwanym dalej MOPS, Ośrodkiem.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli MOPS pod poz. nr 3.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

Prawidłowość przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, w okresie od 1 stycznia 2016 r. do dnia rozpoczęcia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, zwanej dalej ustawą, realizuje MOPS, na podstawie §2 pkt 5 oraz §10 pkt 3 Statutu z dnia 12 czerwca 2012 r. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sejnach (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2012r., poz. 2103 z późn. zm.).

Burmistrza Miasta Sejny upoważnił:

- Kierownika MOPS do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych (zarządzenie nr 59³/B/03 Burmistrza Miasta Sejny z dnia 5 maja 2004 r.),
- Pracownika MOPS, zatrudnionego na stanowisku starszego referenta, do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych (upoważnienie z dnia 01.10.2008 r.). Pracownik realizuje zadania na podstawie zakresu czynności z dnia 09.05.2008 r. ze zmianami.

Zgodnie z art. 20 ust.4 ustawy w Ośrodku powinna zostać utworzona komórka organizacyjna do spraw świadczeń rodzinnych. Z okazanego Regulaminu Organizacyjnego MOPS w Sejnach (Zarządzenie nr 01/2015 Kierownika MOPS w Sejnach z dnia 2.03.2015 r.) wynika, że w Ośrodku wyodrębniono stanowisko pracy – referent ds. świadczeń rodzinnych (§6 pkt 4 ww. zarządzenia). Jak wyjaśniła Kierownik MOPS powyższe stanowisko pracy funkcjonuje na zasadach komórki organizacyjnej.

W trakcie kontroli, wyjaśnień udzielały kierownik MOPS oraz pracownik Ośrodka..

Ocenę kontrolowanej jednostki dokonano na podstawie następujących ustaleń:

W kontrolowanym okresie MOPS wydał 267 decyzji ustalających prawo:

- 175 do zasiłku rodzinnego z dodatkami,
- 32 do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 1 do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 2 do specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 27 do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka,
- 12 do świadczenia rodzicielskiego
oraz wydał
- 9 decyzji odmownych,
- 9 decyzji w sprawie ustalenia i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń..

Czynności kontrolne przeprowadzono poprzez losowo wybrane akta 13 spraw zawierających decyzje w sprawie świadczeń rodzinnych, co stanowi 4,87% skontrolowanych decyzji. Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

Stwierdzono, że MOPS przyjmował wnioski zgodne ze wzorami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2015 r., poz. 2284), zwanym dalej rozporządzeniem.

Wnioski oraz zawarte w nich oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osobę ubiegającą się o świadczenie rodzinne. Ponadto zawierały dane wymagane w art. 23 ust. 3 ustawy. Do wniosków dołączane były dokumenty stanowiące podstawę ustalenia prawa do świadczeń, wymienione w art. 23 ust. 4 ustawy oraz w ww. rozporządzeniu.

1) Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego

Na podstawie skontrolowanych 2 spraw zakończonych decyzjami: MOPS-ŚR.520.155.2016 i MOPS-ŚR.520.63.2016 (złotówka za złotówkę) ustalono, że do wniosków dołączone były m.in. dokumenty: wydruk z programu Amazis- świadczenia rodzinne dotyczący dochodów członków rodziny, składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, zaświadczenia lub oświadczenia, określone w załącznikach nr 5-9 do rozporządzenia, potwierdzające wysokość dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy bądź wysokość dochodu utraconego lub uzyskanego, na podstawie których był wyliczany przeciętny miesięczny dochód rodziny oraz inne dokumenty określone w § 2 i § 12 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (1 decyzja wydana w okresie zasiłkowym 2015/16) oraz § 2 i § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 roku w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne.

Po rozpatrzeniu wniosków, na podstawie ww. dokumentów oraz po spełnieniu warunków określonych w art. 4-6 ustawy Ośrodek prawidłowo ustalał prawo do zasiłków rodzinnych na okres zasiłkowy. Postępowanie administracyjne zakończono wydaniem decyzji. W przypadku ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego przyznawano dodatki, wymienione w poszczególnych wnioskach.

Zasiłki rodzinne przyznawano osobom wymienionym w art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy w przypadku, gdy dochód rodziny, który w przeliczeniu na osobę nie przekraczał kwoty 674 zł, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2015 r., poz. 1238).

Dodatki były przyznawane jednorazowo (z tytułu urodzenia dziecka, rozpoczęcia roku szkolnego), na rok szkolny (dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania) lub na okres zasiłkowy (wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej).

W ww. decyzjach wysokość dodatków do zasiłków rodzinnych określono właściwie, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna

W 1 przypadku MOPS ustalał również wysokość zasiłku rodzinnego w przypadku przekroczenia progu dochodowego, zgodnie z art. 5 ust. 3-3d ustawy (obowiązującej od 01.01.2016 r.). Kwota przysługujących zasiłków rodzinnych oraz dodatków w danym miesiącu była wyliczona proporcjonalnie do różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny.

2) Zasiłek pielęgnacyjny

Na podstawie skontrolowanych 2 akt spraw zakończonych decyzjami: MOPS-SR.5210.5.2016 i MOPS-SR.5210.15.2016 stwierdzono, że Ośrodek prawidłowo ustalał prawo do zasiłków pielęgnacyjnych. Do wniosków dołączone były wymagane dokumenty m.in. orzeczenia o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dokument stwierdzający tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek pielęgnacyjny. Postępowanie administracyjne zakończono wydaniem decyzji.

W skontrolowanych sprawach (2 decyzje) stwierdzono, że zasiłki pielęgnacyjne przyznawane były:

- osobom uprawnionym, tj.:
 - niepełnosprawnemu dziecku,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymowały się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- od miesiąca złożenia wniosku w organie właściwym do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływał termin ważności orzeczenia, a w przypadkach ustalenia niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności na trwale – bezterminowo,
- w prawidłowej wysokości, tj. 153 zł miesięcznie, stosownie do §3 pkt 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.

3) Świadczenie pielęgnacyjne

Skontrolowano 1 akta sprawy zakończone decyzją MOPS-SR.5211.1.2016. Stwierdzono, że Ośrodek prawidłowo ustalał prawo do świadczenia pielęgnacyjnego, na podstawie wniosku oraz wymaganych dokumentów m. in. orzeczenia o niepełnosprawności oraz dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne. Postępowanie administracyjne zakończono wydaniem decyzji.

Świadczenie pielęgnacyjne przyznawane było:

- osobie uprawnionej, tj. matce, która zrezygnowała z pracy lub nie podejmowała zatrudnienia w związku z koniecznością opieki nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności, które potrzebuje stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- od miesiąca złożenia wniosku w organie właściwym do ostatniego dnia miesiąca, w którym upływa termin ważności orzeczenia,
- w prawidłowej wysokości, tj. 1300 zł miesięcznie stosownie do art. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2014r., poz. 559),

Osoba ubiegająca się o świadczenie pielęgnacyjne nie prowadziła ani nie wykonywała pracy w gospodarstwie rolnym.

4) Specjalny zasiłek opiekuńczy

Na podstawie skontrolowanych 2 akt spraw zakończonych decyzjami: MOPS.ŚR.5212.2.2016 i MOPS-ŚR.5212.1.2016 stwierdzono, że Ośrodek prawidłowo ustalał prawo do specjalnych zasiłków opiekuńczych, na podstawie wniosków oraz wymaganych dokumentów m.in. orzeczenia o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności oraz dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o specjalny zasiłek opiekuńczy. Postępowanie administracyjne zakończono wydaniem decyzji.

Do wniosku dołączone były następujące dokumenty:

- orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wydane osobie, nad którą ma być sprawowana opieka),
- kopia dowodów osobistych, z których wynika stopień pokrewieństwa warunkujący obowiązek alimentacyjny pomiędzy osobą sprawującą opiekę oraz wymagającą opieki,
- wydruki z programu Amazis- świadczenia rodzinne dotyczący dochodów rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki,

Ponadto akta sprawy zawierały:

- kwestionariusz wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego z wnioskodawcą zawierający m.in. opis sprawowania stałej opieki nad osobą wymagającą opieki wyliczenie dochodu w celu ustalenia dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę. Pod względem gospodarności dokonano ponownej weryfikacji ustalenia dochodu rodziny,
- dokument potwierdzający rezygnację z zatrudnienia (zaświadczenie z PUP).

5) Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Na podstawie skontrolowanych 2 akt spraw zakończonych wydaniem decyzji o numerach MOPS-ŚR.522.19.2016 i MOPS-ŚR.522.17.2016 stwierdzono, że Ośrodek prawidłowo ustalał prawo do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, na podstawie wniosków oraz dokumentów m.in.:

- oświadczeń wymienionych w załączniku nr 4 i 5 do rozporządzenia,
- dokumentów pozyskiwanych samodzielnie z programu Amazis świadczenia rodzinne: dotyczących dochodu rodziny, stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się świadczenia rodzinne i dziecka,
- zaświadczenia lekarskiego, że kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu,

Postępowanie administracyjne zakończono wydaniem decyzji. Na podstawie 2 decyzji stwierdzono, że jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka przyznawano osobom uprawnionym, tj. matce dziecka, w wysokości 1000 zł jednorazowo. Dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekraczał 1922 zł. Z wnioskiem o ww. świadczenie występowano w nieprzekraczalnym terminie, wynikającym z art. 15 b ust. 3 ustawy.

O jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka nie występowały w kontrolowanym okresie osoby samotnie wychowujące dzieci (wymienione w piśmie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 lutego 2014 r., znak: DSR-IV-074-89-1-TW/14).

6) Świadczenia rodzicielskie

Na podstawie skontrolowanych 2 akt spraw zakończonych wydaniem decyzji o numerach MOPS-ŚR.5213.2.2016 i MOPS-ŚR.5213.10.2016 stwierdzono, że Ośrodek prawidłowo ustalał prawo do świadczenia rodzicielskiego osobie uprawnionej (matce) do ukończenia przez dziecko 52 tygodni. Początkowy i końcowy termin przysługiwania świadczenia w wysokości 1000 zł miesięcznie ustalano zgodnie z art. 57§2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267, z późn. zm., aktualna publikacja Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.). Kwotę przysługującą za niepełny miesiąc ustalano zgodnie z art. 17 c ust. 7 ustawy. W przypadku gdy dziecko urodziło się przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz o niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1217 ze zm.) prawo do świadczenia rodzicielskiego ustalano od 1 stycznia 2016 r. do dnia upływu 52 tygodni od urodzenia dziecka.

7) Decyzje odmowne

Skontrolowano 1 decyzję odmawiającą prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami MOPS.SR.520.195.2016 ze względu na przekroczenie dochodu rodziny, w przeliczeniu na osobę, określonego w §1 ust. 1 rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna.

8) Świadczenia nienależnie pobrane

Ośrodek prowadził 9 postępowań w sprawie zwrotu świadczeń nienależnie pobranych. Skontrolowano 1 decyzję w przedmiocie ustalenia i zwrotu świadczeń nienależnie pobranych:

MOPS.SR.520.2015.2016. Zgodnie ze zmianą przepisu obowiązującego od dnia 18 września 2015 r. została wydana jedna decyzja w przedmiocie ustalenia i zwrotu świadczeń nienależnie pobranych (decyzja MOPS.ŚR.520.2015.2016). W ww. decyzji Ośrodek prawidłowo ustalał wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie.

Osoby zobowiązane do zwrotu nie występowały z wnioskami o odroczenie terminu płatności, rozłożenia na raty lub umorzenia kwoty nienależnie pobranych świadczeń.

Pod względem rzetelności, na podstawie skontrolowanych akt spraw stwierdzono, że Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w terminach wymaganych ustawą oraz kpa. Wszystkie skontrolowane decyzje spełniały wymogi określone w art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego .

Pod względem gospodarności, na podstawie skontrolowanych akt spraw, stwierdzono że Ośrodek właściwie ustalał wysokość dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę oraz wysokość świadczeń.

Mając na uwadze powyższe, wykonywanie zadań w kontrolowanym okresie **oceniam pozytywnie**, w stosunku do skontrolowanych akt.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego znak: PS-I.431.6.3.2016.MK z dnia 29.12.2016 r. nie wniesiono zastrzeżeń.

W związku z tym, iż nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

Andrzej Kozłowski
Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Burmistrz Miasta Sejny